

Vliv paracetamolu na krevní tlak a porovnání s NSA

MUDr. Michal Prokeš, PharmDr. Josef Suchopár

DrugAgency, a. s., Praha

Je dobře známo, že suboptimální léčba hypertenze zvyšuje nemocnost a úmrtnost pacientů a že NSA patří mezi léky, které mohou krevní tlak zvyšovat. Do nedávné doby byl paracetamol považován za analgetikum, které takové účinky nemá. Některé nové informace však vzbuzují obavy o bezpečnost alespoň u části pacientů s arteriální hypertenzí při podávání paracetamolu. Tento přehledový článek předkládá informace o možném vlivu paracetamolu i NSA na krevní tlak hyperteniků i pacientů bez hypertenze. Z dostupných údajů vyplývá, že negativní vliv NSA je zřejmě intenzivnější než vliv paracetamolu.

Klíčová slova: paracetamol, NSA, hypertenze, účinnost antihypertenziv.

Effect of paracetamol on blood pressure and comparison with NSAIDs

It is well known that suboptimal treatment of hypertension increases patient morbidity and mortality and that NSAIDs belong to the drugs that can raise blood pressure. Until recently, paracetamol was considered an analgesic that does not have such effects. However, some new information raises concerns about the safety of at least some patients with arterial hypertension when taking paracetamol. This review article presents information on the possible effect of paracetamol and NSAIDs on the blood pressure of hypertensive and non-hypertensive patients. From the available data, it appears that the negative impact of NSAIDs is more intense than the effect of paracetamol.

Key words: paracetamol, NSAID, hypertension, antihypertensives effectiveness.

Lékař se ve své každodenní praxi snaží léčit co možná nejlépe, což znamená nejen maximálně účinně, ale též maximálně bezpečně. Proto u běžných bolestivých stavů často zvažuje, zda má pacientovi doporučit bezpečnější paracetamol, nebo některé z NSA, která v některých případech mohou být účinnější. V poslední době se vyskytly indicie, že paracetamol může vykazovat některé nežádoucí účinky, které jsme si zvykli přisuzovat NSA. Mezi ně patří i zvyšování TK, respektive snižování účinků antihypertenziv. Tento článek se pokouší předložit objektivní informace tak, aby lékař mohl vybírat optimální léčebný postup podle současných poznatků lékařského poznání. Pro dokreslení informace je vhodné připomenout, že NSA bývají předepisována (nebo

pacienty kupována) častěji než paracetamol, viz graf 1.

Nejprve několik aktuálních údajů o hypertenzi: Je všeobecně známo, že nedostatečně kontrolovaná hypertenze je rizikovým faktorem pro rozvoj dalších kardiovaskulárních onemocnění i úmrtí. Riziko úmrtí z jakýchkoli příčin u pacientů s hypertenzí (1) v USA činí 1,25 (1,19–1,31 na 95% hladině spolehlivosti) a riziko akutního infarktu myokardu 1,50 (1,27–1,77 na 95% hladině spolehlivosti) oproti pacientům bez hypertenze. Ve finské studii (2) u pacientů s izolovanou systolickou hypertenzí bylo riziko úmrtí z jakýchkoli příčin 1,48násobné (1,09–2,01 na 95% hladině spolehlivosti) oproti pacientům bez hypertenze. Podobně u pacientů s izolovanou diastolickou hypertenzí bylo

DECLARATIONS:

Declaration of originality:

The manuscript is original and has not been published or submitted elsewhere.

Ethical principles compliance:

The authors attest that their study was approved by the local Ethical Committee and is in compliance with human studies and animal welfare regulations of the authors' institutions as well as with the World Medical Association Declaration of Helsinki on Ethical Principles for Medical Research Involving Human Subjects adopted by the 18th WMA General Assembly in Helsinki, Finland, in June 1964, with subsequent amendments, as well as with the ICMJE Recommendations for the Conduct, Reporting, Editing, and Publication of Scholarly Work in Medical Journals, updated in December 2018, including patient consent where appropriate.

Conflict of interest:

Not applicable.

Consent for publication:

Not applicable.

Ciz. zkr: Med. Praxi. 2024;21(4):247-253

<https://doi.org/10.36290/med.2024.030>

Článek přijat redakcí: 11. 7. 2024

Článek přijat k tisku: 30. 8. 2024

MUDr. Michal Prokeš

prokes@drugagency.cz